

IO. BAPTISTAE
SCVRO

PATRICII ET I. C. CROTONIATÆ.

IN IVSTINIANI IMP. INSTITVTIONES
Facilis, & Compendiosa Explicatio.

HAC POSTREMA EDITIONE A MENDIS,
quibus scatebat, purgata, & Summarijs locupletata.

PER V S I A E,
Typis Marci Naccarini. M. DC. XXI.

SVPERIORVM PERMISSV.

ILLVSTRISS. ET REVERENDISS. DOMINO
DOMINO CAESARI
GHERARDO
S. R. E. CARDINALI AMPLISSIMO.

V Tibi cuncta bene, felicitetq; ver-
tant, & Nestoreos annos Deus Opt.
Max. tribuat, Card. Amplissime, qui
per Virtutem ingressus Honorem, &
sacra ista Purpura ornatus, tandem
voti compotem hanc Urbem feci-
sti! In ea sane, vt, accepto nuncio, vniuersa faustissimis
acclamationibus personabant, vt facibus, funalibusque
omnia micabant, sic Typographeium meum obuijs vl-
nis, vt aiunt, auide recens Dignitatis nomen excepit;
quod facile seruentibus tunc Typis accessit, & hæsit.
Memorabili die, quem nos semper honoratum habebi-
mus, Libro Commentario Io: Baptistæ Scurò, quem in
Iustiniani Institutiones scripsit, colophonem imponere
destinaueram: iam enim opus coronidem spectabat.
Igitur, quod in illam temporum felicitatem incidisset,

2

quasi

IOANNIS BAPTISTAE SCVRO' I. C.

EXPOSITIO IN PRIMVM LIBRVM INSTITVT. CIVIL.

In Nomine Sanctæ, & Indiuiduæ Trinitatis,
Patris, & Filij, & Spiritus Sancti.

SVMMARIVM.

- 1 Ratio est anima legis.
- 2 Origo repetenda materiam aggrediendi.
- 3 Prima atatis tria jura, naturale primævum, naturale secundarium, & gentium.
- 4 Secunda atatis jus triplex, Divinum, Propheticum, Civile.
- 5 Tertia atatis jus triplex, Evangelicam, Apostolicum, Canonicum.
- 6 Lex, canon. sive regula, vel a legendo, vel a legenda.
- 7 Lex est sanctio sancta iubens honesta, & prohibens contraria.
- 8 Lex de tribus agit: de personis, de rebus, & de actonibus.
- 9 Partitio quinque voluminum, quibus jus Romanum continetur.
- 10 Institutionum causa quatuor.
- 11 Actus a causa approbante denominatur.
- 12 Omne agens, adeoque lex ipsa agit propter finem.

VATVOR sunt potentia rebus attributa, ut dicit Soc. & DD. in Rub. de verb. obligat. prima est essendi: secunda vegetandi: tertia sentiendi: quarta verò ratiocinandi. Prima illa essendi competit omnibus, quia cuncta creata habent suum esse, ut refert Arist. in lib. de generat. & corrupt. Secunda vegetandi competit etiam omnibus; nam omnia orta crescunt, & aucta senescunt,

iuxta illud Boetij;

*O qui perpetua Mundum ratione gubernas,
Immotus, stabilisque manens, das cunctis moveri.*

Tertia sentiendi competit animalibus omnibus. Illa quarta, & ultima ratiocinandi, tantum ipsis hominibus competere dicitur, ratione animæ, in qua, tamquam in subiecto, adest rationalitas; à qua, ultima potentia leges prodita fuerit. † unde lex in tantum erit lex, †

¶. Fideiussor, & seq.	135	¶. Adeo.	157
¶. Si plures, & seq.	136	¶. Item queritur, & seq.	160
¶. Si quid autem.	137	Tit. De societ.	161
¶. In stipulationibus.	138	¶. De illa.	164
DE Literarum oblig. Rub.	139	¶. Manet, & seq.	165
Tit. de oblig. ex consensu.	143	¶. Socius.	166
Tit. de empt. & vend.	145	Tit. De mandato.	167
¶. Pretium.	147	Tit. De oblig. que ex quas. cons. nas.	170
¶. Cum autem empt. & seq.	152	¶. VIB. mod. soll. oblig.	173
Tit. de locat. & cond.	154	¶. Prætorum, & seq.	175

FINIS.

P E R V S I Æ,
 Apud Marcum Naccarinum, M. DC. XXI.

S V P E R I O R V M P E R M I S S V.